

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINJEVA ULICA 5 — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-35 in 31-36 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 11.— Kr. za inostranstvo 15.20 Kr
IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje iz Italije in inostranstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO
Računi pri pošto čekovnem zavodu:
Ljubljana števil. 10-351
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Izgube sovražnega letalstva

18 sovražnih letal uničenih — Zmagovit spopad z ameriški bombniki pri Tobruku

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 13. oktobra naslednje 870. vojno poročilo:
Na egiptskem bojišču je dan potekel mirno.

V bližini Tobruka so se naši lovci spopadli z oddelkom ameriških štirimotornikov, enega izmed njih sestrelili v plamenih, nadaljnje sovražno letalo so uničili nemški letalci, med tem ko so tretje zadelo strelj profiletalskega orožja našega pionirskega oddelka in je tresčilo na tla.

Edinice letalstva osi so vnovč živahno bombardirale letališča na Malti in ponovno zalede cilje. V spopadih nad otokom je sovražno letalstvo izgubilo 15 letal tipa »Spitfire«.

Zmagoviti boji ob Donu

S fronte ob Donu, 13. okt. s. (Poročilo posebnega dopisnika agencije Stefani). Tudi kadar uradna vojna poročila ne javljajo svetu kaj izrednega, se vedno izjavljajo namere sovražnika, kjer poizkusi s sunkom in skuša vdreti v naše črte, da bi odkril naše razvrstitve in dobil kakve podatke, po katerih bi spoznal naše namere. V preteklih dneh je bilo udejstvovanje sovražnih

patrulj izredno živahno, zlasti na levem krilu in v sredini naše fronte. Sovražni poizkusi prehoda preko Dona, izvedeni z velikimi patroljami, so bili zatrti v kal. Sovražne skupine, ki jim je uspelo prekorati reko in so napadle naše prednje postojanke, so bile odbite s hudimi izgubami za sovražnika in povsod prisiljene vrniti se v izhodiščne položaje. Naš sunek proti sovražnim postojankam je popolnoma uspel. Neka naša patrolja, ki je prekorala Don, je porušila nekaj topniških postojank in zajela orožje.

Nemško odlikovanje generala Boschija

Operacijsko področje, 13. okt. s. (Poročilo posebnega dopisnika agencije Stefani). V Severni Afriki. Maršal Kesselring je v Hitlerjevemu imenu v preteklih dneh izročil na operacijskem področju v Severni Afriki odlikovanje železnega križa 2. razreda letalskemu brigadnemu generalu Mariu Boschiju intendantu 5. letalske eskadre v priznanje njegovega sodelovanja pri uspešnih nedavnih vojnih operacijah na egiptskem ozemlju.

Na Kavkazu uničena sovjetska skupina

Veliki požari na petrolejskem področju Groznega — V kali zatrti poskusi sovražnih protinapadov pri Stalingradu in ob Donu

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 13. okt. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

V severozapadnem delu Kavkaza je bila v težavnih gozdnatih bojih zopet obkoljena in uničena močna sovražnikova skupina. Sovjetski napadi so bili na drugih mestih razbiti z učinkovitim topniškim ognjem. Južno od Tereka so se končali z oklopnimi oddelki podprti sovražni protinapadi brez uspeha. Nemški in rumunski oddelki bojnih letal so učinkovito obmetavali z bombami vseh kalibrov sovražna središča za preskrbo in premikanje čet na obeh straneh reke Volge.

Veliki požari, ki so nastali zaradi nedavnih napadov v pomembnem petrolejskem središču Groznem, so bili v nočnih letalskih napadih še razširjeni. Okrog Stalingrada in na fronti ob Donu so nemške in madžarske čete v kali zatrle poskušene krajevne napade sovražnika. V srednjem in severnem odseku vzhod-

ne fronte je med stalnim slabšanjem vremena delovalo samo topništvo in so bili na delu izvidniški oddelki, pri čemer je španska Sinja divizija v protisunkov obdila napadajoče Ruse in jim prizadela hude krvave izgube.

Letalstvo je obstreljevalo sovražnikov promet na važnih železniških progah na valdajskem področju in doseglo zadetke na vlakih in izkladalščih.

Na Malti so nemška in italijanska bojna letala podnevi in ponoči z velikim učinkom bombardirala angleška letališča. V hudih letalskih bojih je izgubil sovražnik 50 letal, dočim smo izgubili 10 lastnih letal.

Angleški bombniki so podvezeli preteklo noč vzemirjevalne polete nad Severnim in Vzhodnim morjem. Odrvene rušiline in zažigalne bombe niso imele nobenega učinka. Dve sovražni letali sta bili sestreljeni. Lahka nemška vojna letala so napadla večerj v nizkem letu industrijske naprave v nekem mestu na angleški južni obali.

Neki potnik, ki je prišel iz Transkavkazije ob pričetku septembra pravi, da so vjetske oblasti objavljale samo skromna obvestila o položaju na fronti. Zaradi boljševiške propagande glede zimske vojne preteklo leto in sovjetske ofenzive v pričetku poletja v področju Harkova nihče v Rusiji ni pričakoval tako močne in uspele ofenzive nemških čet na južni fronti. Nihče ni tudi smatral za možno, da bi mogli Nemci tako naglo prekorati Don in zavzeti ravnino Kubana. Zaradi tega so uspešni nemške poletne ofenzive, prehod čez Don in vdor v severni Kavkaz povzročili največje črnogledstvo.

Na finskem odseku

Helsinki, 13. okt. s. Vojno poročilo javlja: V zadnjih 24 urah je bilo v nekaterih odsekih na fronti slabotno medsebojno udejstvovanje izvidniških oddelkov in neznačajno delovanje obojestranske pehote. Nad Svirom so finski lovci sestrelili en sovjetski opazovalni balon.

Sovjetsko letalstvo je bilo aktivno. Nad obalo Finskega zaliva, kjer je preteklo noč brez učinka metalo bombe na vzhodno obrežje Lagoškega jezera.

Madžarska počastitev Horthyjeve rodbine

Budimpešta, 13. okt. s. Poslanska zbornica je danes odobrila soglasno z vzklikom zakonski načrt za počastitev Stefana Horthyja, madžarskega podregenta, ki je južno padel na vzhodni fronti. Govoril je predsednik ministrskega sveta Kallay, ki je poudaril, da je namen zakona ovekovečiti zasluge Stefana Horthyja in izkazati obenem družini padlega nemljivo priznanje naroda. Razen tega ima zakon namen spominjati mlade generacije na žrtve in zasluge očetov, ki naj jim bodo za zgled. Seja zbornice je zaključila z močeno manifestacijo za Horthyjevo družino.

Italijanska novinarja pri predsedniku madžarske vlade

Budimpešta, 14. okt. s. Ministrski predsednik in zunanji minister Kallay, je sprejel dr. Georgija Pinia, glavnega urednika lista »Popolo d'Italia«, in dr. Arriga de Angelia, pomočnika glavnega urednika istega lista. Z obema se je prisrčno razgovarjal.

Hitro popravilo škode po vojni

Luksemburg, 13. okt. s. Podtajnik za letalstvo Landrier je govoril in izjavil med drugim, da bodo omejitve v prehrani po vojni v nasprotju s mišljenjem nekaterih takoj prenehale. Kljub vojni bo Nemčija poskrbela in zagotovila nemškemu narodu vse potrebno za kritje vseh potreb. Predvsem bo poskrbljeno za popravilo škode, ki so jo utrpeli nemški državljani zaradi letalskega bombardiranja. V prihodnjih mesecih bo izveden izreden račun, s katerim bodo oškodovancem zagotovljeni vsi neobhodni predmeti, ki so bili izdelovali v obratih in po istem tipu. Industrije, ki bodo te predmete izdelovale bodo tako urejene kakor vojne industrije.

Ameriški naklepi proti Turčiji

Carigrad, 13. okt. s. List »Tasvir Efkare« se bavi s člankom, ki ga je neki profesor Renner z univerze v Columbij objavil v ameriški reviji »Collier«. V tem članku tolmači profesor Renner, ki je zelo blizu Rooseveltu, tako imenovano atlantsko deklaracijo glede na bodočo usodo Evrope z domnevo, da bodo plutodemokracije zmagale v vojni. V tem primeru bi bila Turčija po napovedi tega profesorja, ki ga je inspiriral predsednik Zedinjenih držav, izločena iz Evrope in bi morala prepustiti izdane Rusiji. Slika na ovojju revije »Collier« in nekaj zemljevidov, ki ilustrirajo članek, kažejo ameriške namere v bodočnosti. Pisec »Tasvir Efkare« izraža svoje ogorčenje in nejevoljo vse Turčije zaradi te objave, zatrjuje, da stremi ameriški načrt, kakor ga je pisec obrazložil, za odpravo vseh majhnih držav, kar je v popolnem nasprotju z izjavami Anglosasov, da se borijo s silami osvoboditve svobode in neodvisnosti majhnih držav.

Nemiri v Indiji

Bangkok, 13. okt. s. V neki vasi pri Kalkuti je prišlo do krvavega spopada, ko je neki uradnik v spremstvu 50 agentov hotel aretirati nekega mladega patriota, osumljenega, da pripada protiangliški ligi v Bengali. Agenti so preiskali okrog 12 hiš, ne da bi našli iskanega mladeniča. Tedaj je uradnik izjavil, da bo vas požgana, ako ne bo mladenič v dveh urah izročen policiji. Ta grožnja je ogorčila prebivalstvo, ki se je zbralo na glavnem trgu in nato napadlo agente. V spopadu sta bila dva mrtva in 40 ranjenih. Agenti, ki so bili skrajno premagani, so se zatekli v neko neobjudeno hišo, kjer jih je množica dva dni oblegala, dokler jih ni oddelček čet, ki je prišel iz Kalkute, osvobodil. Demonstracija proti glavnemu davcu v Madrasu, čete so razpršile demonstrante v napadu z bajonetom. En oficir in štirje vojaki so bili ranjeni s udarci s palicami in s kamenjem. Neredi so bili tudi v Karaciju in v drugih krajih.

Ameriški senator z občudovanjem in strahom piše o bojni sili Osi

Buenos Aires, 13. okt. s. Ameriški senator Abbot Londge je objavil v reviji »The Americans« vtise, ki jih je dobil za časa svojega bivanja kot major pri borečih se četah v Severni Afriki. Major izraža željo, da bi se odgovorni ljudje v Ameriki oddaljili obiskati bojišča v Egiptu, kajti tedaj bi se mnogim odprle oči glede smrtnih nevarnosti, v kateri se nahajajo njih država. Razbirljiva bi se udobna iluzija o nemagljivosti Amerike.

Major Londge trdi, da so vsi oddelki, s katerimi je sodeloval pri operacijah v Severni Afriki, sprejeli hude udarce od vojne stroja Osi, katerega morajo Američani najbolj upoštevati. Američani, ki so se borili v Severni Afriki, so videli, kako so sile osi odbile zavezniške in zlasti Angleže skoraj do Aleksandrije. Presenetljiva je kronometrična natančnost, s katero

funkcionira sovražni vojaški aparat, in nič manj občudovanja ni vredna spretnost njegovih šefov.

Senator Londge podčrtava nato, da so ga izkustva v Severni Afriki prepričala, da Amerika, Anglija in ostali zavezniški lahko izgube vojno. Italijansko-nemške sile razpolagajo z odličnim orožjem, ki je po kakovosti boljše od zavezniškega in zaradi tega bi bilo brezvestno in nevarno z ameriške strani hvaliti neprestano kakovost ameriškega orožja. Biti bi morali slepi, ako ne bi videli odlične opreme vojakov Osi za vojno v pušči. Nekeč mu je neki ujetnik z največjo mirnostjo izjavil: »Zmagali bomo, ker sta naša orožja in naša organizacija boljše od vaše.« Londge zatrduje v zaključku, da mu prihajajo te besede neprestano v spomin, kadarkoli sliši Američane govoriti o zmagi.

Nemški narod ne bo nikdar več nasedel ameriški zasedi

Berlinski odmevi izjav Churchilla in Roosevelta

Berlin, 13. okt. s. Danes so na Wilhelmstrasse omenili, da sta Churchill in Rooseveltov govor zanimiva, v kolikor nudita skladne analogije. Niti angleški ministrski predsednik, niti ameriški prezident nista začela glavnih problemov. Oba sta se lotila splošnih vprašanj, s katerimi se lahko ustvari utvare. Churchill se je n. pr. skrbno ogibal odgovora na znano Stalinovo pismo, Roosevelt se je pa glede tega omejil na izjavo, da se bo druga fronta naredila, da pa iz razumljivih razlogov ni mogoče dati pojasnil glede tega. Oba govornika sta nesramno trdila, da je strah glavna značilnost nedavnih govorov Hitlerja, Göringa, Ribbentropa in Göbbelsa. S tem trikom sta skušala podpreti neumno in smešno tezo, da so angleški porazi etape do zmagne združenih nasprotnikov, dočim so zmage Osi in Japonske mejniki na cesti, ki vodi v katastrofo.

Churchill je smatral za potrebno izjaviti, da je vojna stopila v najhujšo fazo in da še obstajajo smrtni nevarnosti. Roosevelt je pa bil do skrajnosti optimističen, morda zaradi tega, ker je mornariško ministrstvo pripravljalo objavo priznanja strašnih izgub v preteklem avgustu pri Salomonskih otokih.

Za bolj zanimiva od govorov Churchilla in Roosevelta smatrajo v tujakšjih krogih razmišljanja ameriškega radijskega tolmača Hurda, ki je izjavil med drugim, da so zavezniški leta 1918 zmagnali ne zaradi svoje vojaške premoči, temveč zaradi duhovne in moralne premoči, v kolikor so znali pridobiti zaupanje nemškega na-

roda v 14 Wilsonovih točk. Tudi zdaj bi se moralo to orožje enako upoštevati za doseg enakega učinka. V tujakšjih političnih krogih pripominjajo, da gre temu tolmaču vsa hvaležnost zaradi teh razmišljanj, v kolikor odpirajo nemškemu narodu še bolj oči in ga imunizirajo pred neko nevarnostjo. Proslule Wilsonove točke smatra nemški narod za najstrašnejšo zasedo, ki je bila kdaj postavljena nemškemu narodu v škodo.

Kritika v glavnem angleškem delavskem glasilu

Edinburg, 13. okt. s. Komentarji Churchillov govor v Edinburgu pripominja ironično »Daily Herald«, uradno glasilo laburistov:

Za vlade zavezniških sil ne obstoja seveda noben dvakotni zaključek, da vojne kot neša zmaga. Vendar se je treba vprašati, kakor mislijo naši stratega doseči to zmago. Treba bi bilo vprašati tudi vodilne politike kako bodo zagotovili resnični in trajen mir, ko bo vojna končana. Seveda je tolažljivo slišati Churchilla, da se pripravljajo za nas boljše bodočnost. Namesto besed bi radi videli dejstva in opazili, da se dejansko dela za obrambo Anglije pred kakršnim koli napadom. Enostavne izjave o bližnji in gotovi zmagi, kakor Churchillove, ne morejo vsega tega nadomestiti. Vidimo nasprotno jasne znake, da se vsak od zavezniških bori po lastni sodbi in metodi da manjka skupnega ofenzivnega načrta.

Delo za Veliko vzhodno Azijo

Tokio, 13. okt. s. Novi japonski zunanji minister Tani je govoril na otvoritvenem zasedanju konferenca združenja za napredke Velike vzhodne Azije in je znova zatrdil, da je Japonska trdno odločena boriti se, dokler ne bodo Anglosasi prisiljeni na kolena. Zunanji minister je dodal, da so se stremiljenja narodov po Veliki vzhodni Aziji ojačala zaradi izbruhov sedanje vojne in da vsi narodi totalitarno sodelujejo pri dosegu tega smotra. Tani je izjavil, da bo sedanja konferenca ojačila vezi med raznimi organizacijami, ki pripadajo temu gibanju.

Nato je govoril generalni direktor za kitajske zadeve, ki je zatrdil, da morajo glavni narodi vzhodne Azije mobilizirati vse svoje energije, ter je poveljeval popolno sodelovanje med Mandžurijo, Kitajsko in Japonsko. Cilj tega sodelovanja je popolna izločitev Anglosasov. Ko so navzoči z odobravanjem sprejeli govore, je vojaška godba zaigrala himno treh narodov.

General Hioski, predsednik združenja, je proglasil konferenco za otvorjeno. General je poudaril, da je sistem sfere skupnega napredka osnovan na pojmu »družine narodov«. Vsak narod bo lahko srečno živel

v novem svetovnem redu. Govornik je podčrtal, kako važna je japonsko-kitajsko-mandžurska konferenca, ki je bila prvič prirejena, da obravnava vprašanja v zvezi z razvojem Velike vzhodne Azije. Skupni napredek v novem svetovnem redu bo mogoč, ko bodo sfere skupnega napredka v Evropi in Aziji tesno združene.

Nato so govorili še mnogi drugi, nakar so bile pretičane otvoritvene poslanice Vangčingveja, princa Tea, predsednika zvezne vlade Notranje Mongolije, in Čangčinghujja, mandžurskega ministrskega predsednika.

Zapoznalo ameriško priznanje

Buenos Aires, 13. okt. s. Ameriško mornariško ministrstvo javlja šele zdaj, da so bile tri težke ameriške križarke potopljene pred Salomonskimi otoki v spopadu, ki je bil 8. in 9. avgusta. Križarke so bile potopljene obenem z avstralsko križarko »Gamberra«. Izgube na morstvu so bile številne. Izgubljene križarke so »Quincy«, »Vincennes« in »Astoria«, vse izpodrivajoče 9 ali 10 tisoč ton.

Boji v severno-zapadnem Kavkazu

Berlin, 14. okt. s. Iz vojaškega vira se doznava, da so se večerj nadaljevale ostre borbe v severozapadnem Kavkazu in na fronti ob Tereku. Nemške gorske čete so zavzele nadaljnje višinske postojanke ter so nadaljevale čiščenje nedavno zavzetega predela in žepov, kjer so bile vgnezdene skupine sovražnih sil. Letalstvo je zrušilo nadaljnja tri boljševiška letala. V teh operacijah so skušali boljševiki v noči na 11. oktober pristati s petimi napadalnimi čolmi na neki točki ob obrežju Črnega morja, kamor so se prispele nemške čete. Sovjetske izkrcane čete so prišle pod koncentrični ogenj topništva in letalstva in se je poizkus izkrcanja popolnoma izjalovil. Malostevilni boljševiki, ki jim je uspelo pri-

stati in se izkrcati, so bili uničeni v borbah moža z možem. Po dveh urah borbe so se morali vsi čolni hudo poškodovani vrniti.

Tudi na fronti ob Tereku so v preteklih dneh z akcijami pehote in oklopnih čet Nemci dosegli svoje cilje. V osvojenih predelih so še očistevalne operacije. Nemško letalstvo je učinkovito bombardiralo v tem odseku boljševiške topniške postojanke proti gostim sovjetskimi kolonom, ki so jih strmoglavci hudo napadli, so se pa vrgli nemški tanki, pred katerimi se boljševiki niso mogli uspešno boriti. Sovražnik je poizkusil z nekaterimi protinapadi, ki so bili takoj odbiti.

Krvav sovjetski poraz v Stalingradu

Izjalovljen poskus izpada iz obkoljenih notranjih mestnih delov — Brutalno sovjetsko postopanje z delavci

Berlin, 13. okt. s. Iz vojaškega vira se doznava, da so boljševiki skušali dne 11. oktobra prodreti skozi železni obroč nemških čet v zadnjih četrtih mesta, kjer se besni bitka. Z močnim topovskim ognjem vseh kalibrov in z metalci bomb ter strojnimi so prišli boljševiki napad. Pred njimi so šli tanki, ki so skušali napredovati skozi gore ruševin, ki so predstavljale naravno oviro, jame, ki so jih izkopale bombe, pa so bile prave pasti za tanke. Boljševiki, ki so napadli ob zaščiti svojih tankov, so se znašli kmalu sami v bitki brez tankov. Proti njim pa so delovali protitankovski in protiletalski topovi ter strojnice nemških čet. Kmalu je prišlo do borbe moža z možem in do borbe z ročnimi grantami. Nemški vojaki niso popustili niti

Neka rumunska divizija se je izkazala v borbah pri Novorosijsku, ko se je polastila položajev, kamor so boljševiki spravili močne sile.

V Stalingradu so protitankovski topovi in močnejši iz lahokot odbili nekaj boljševiških napadov iz porušene tovarne »Rdeči oktober«. Že nekaj dni je med ujetniki, ki jih zajemajo Nemci v borbah v stalingrajskem odseku, mnogo civilistov. To so predvsem delavci iz velikih oboroževalnih industrij, katerih porušenje je zelo poškodljivo kritični položaj branilcev, posebno še zaradi tega, ker niso mogli več sprejemati po reld streliva in potrebne oskrbe. Politični komisariji so jih vrgli brutalno v boj v lahkih delavskih oblekah in oborožene samo s puško in revolverjem. Po njih lastnih izjavah nimajo pojma o moderni vojni. Edini uspeh tega dejanja so bile strašne izgube v vrstah teh zaslinih vojakov. Za barikadami leže njih trupla v visokih kupih. Te barikade, napravljene iz poštva in drugih hišnih predmetov, ki so bili zbrani v naglici, so smrtno nevarne pasti za lastne branilce. Nemški napadalcji jih z lahkoto zažgejo, streljajo iz dobro skritih postojank. V teh barikadah so tudi zaboji s strelivom, ki ob eksploziji sejejo smrt med branilci.

Ranjenec pušča boljševiki brez pomoči na cestah med kadečimi se ruševinami, kajti sovjetska sanitetna služba je nezadostna celo za redne skupne vojske in pomankanje sanitetnega osebja je v vseh oeskih fronte, kakor tudi v zaledju veliko. Priprave za napad s sovjetske strani so bile opažene pred nekaj dnevi, zlasti na dveh točkah vzhodne fronte, in sicer severno od Smolenska, kjer je sovražnik za lastnimi črtami pripravil novo armado, in južno od Stalingrada, kjer se je ugotovilo živahen promet izkrcavalnih čolnov na Volgi, o čemer se sklepa, da ima sovražnik tudi tu napadalne namene.

Uničene petrolejske rafinerije

Berlin, 13. okt. s. Bombardiranje petrolejskih naprav v Groznem je bilo večerj zopet obnovljeno. Bombardirali so področje številni strmoglavci. Sovjeti so doslej izgubili pet od svojih velikih čistilnic, kjer se je obdelovalo 80 odstotkov pridobljene petroleja. Treba je pa predpostavljati, da so Sovjeti zbrali precejšnje rezerve bencina in nafte v notranjosti države. Zdjaj bodo prisiljeni te rezerve porabiti, ne da bi jih mogli obnoviti.

Dr. Marko Natlačen

Včeraj zjutraj je padel kot žrtev komunističnih atentatorjev in teroristov

Ljubljana, 14. oktobra.

Včeraj ob 9. se je nekemu komunističnemu zločincu, preoblečenemu v duhovnika, posrečilo priti v stanovanje bivšega bana dr. Marka Natlačen. Zločinec se je pri vstopu poslužil kot preteze nekega pripadnika pisma. Medtem ko je dr. Natlačen odpiral pismo, je komunistični razbojnik potegnil samokres, oddal dva strela bivšemu banu v glavo ter ga na mestu usmrtil.

Ko je izvršil svoj zločin na izredno podel način, je skušal morilec pobegniti ter je vdril v kuhinjo. Tu ga je presenetil dr. Natlačenov sin Marko, ki ga je skušal zadržati. Med ruvanjem s komunističnim morilecem se slednji udaril sira po glavi z ročajem samokresa, nato je prekalil okno ter skočil preko nizkega zidu ograje. Tako je prišel na cesto, kjer ga je čakal drugi pajdaš s tričlankom.

To je kratek opis strašnega dogodka, ki je včeraj razburil vso slovensko javnost in odmevala danes daleč po deželi. Komunisti so v obupnem besu zopet segli po morilskem orodju, da odstranijo enega svojih najmočnejših nasprotnikov. Umorili so moža, ki je v boju kot politični bорец kazal vedno odkrito lice in za katerega so vedeli, da bo storil vse, da jim bo skupno z vso pošteno javnostjo skušal preprečiti njihove krvave protinadne in protičloveške nakane.

S tem umorom, ki mora odpreti oči vsem zaslepljenem, je komunistični terorizem dosegel svoj višek, ko je dokončno vzdramil vse javno mnenje. Fronta odpora proti njemu se bo sedaj še bolj zgostila in okrepila. Združili se bodo vsi, ki so proti

komunističnemu socializmu »raju«, posebno pa se proti njihovim metodam političnega boja. Danes ne more biti nikomur več dovoljeno slepomišenje. Grozna dejanja, pod katerimi padajo naši najvidnejši možje, zahtevajo, da se fronte razčisti in da se prav vsak izkaže za legitimacijo svojega pravnega ali nepravnega z dejanji, ali je za mirno, obzirno in socialno sožitje, ali za zločinsko komunistično prevratništvo, za umore, za brezdomstvo in za nemoralno.

Z umorom dr. Natlačen je mera polna. Za nikogar ne more biti več izgovora in ne opravičila, da ni spregledal zločinske komunistične igre. Minil je čas neinteresanosti. Vsak kdor hoče dobro sebi in svojemu narodu, se mora pridružiti neizprosnosti borbi proti komunizmu.

Z dr. Markom Natlačenom izginja iz našega javnega in političnega življenja osebnost, ki je v zadnjih dveh desetletjih nemalokrat zavzemala najodličnejša javna mesta in s teh ter v okviru svoje politične organizacije odločilno vplivala na odločitve v vseh bistvenih vprašanjih našega javnega, političnega, gospodarskega in socialnega razvoja. Pokojnik je bil eden najmočnejših stebrov naših katoliško-političnih vrst in si je zlasti pridobil velike zasluge za svoje z neumornim organizatoričnim delom. Poznali so ga ne samo kot predstavnika oblasti, temveč tudi kot požrtvovalnega in borbenega političnega borca v podrobni organizatorični in politični zadevi na terenu po vsej bivši dravski banovini. Rodil se je 24. aprila 1886 v Mančah. Po dovršeni gimnaziji je šel na Dunaj, kjer je bil 1912 promoviran za doktorja prava. Mladi doktor se je potem vrnil v Ljubljano, kjer se je takoj začel krepko uveljavljati v javnem življenju. L. 1919 je odprl v Ljubljani svojo advokatsko pisarno, ki je kmalu zaslovela, saj je bil pokojni izvrsten pravnik.

V političnem življenju je dr. Marko Natlačen prihajal vedno bolj v ospredje. L. 1926 je bil izvoljen za podpredsednika biveše Slovenske ljudske stranke, naslednje leto pa za oblastnega poslanca in predsednika oblastnega odbora. Ko so bile oblasti samouprave po dveh letih delovanja razpuščene, je postal dr. Natlačen njen komisar. L. 1935, v septembru, je postal ban bivše dravske banovine, katero funkcijo je potem zavzemal do prihoda italijanskih čet.

Na odgovornih mestih se je pokojni dr. Natlačen vedno toplo zavzemal za razne akcije, ki naj bi pospešile napredek našega gospodarskega in političnega življenja. Osebnost je bil pošten, v političnih vprašanjih pa oster borec, ki je vztrajno zasledoval zastavljeni si smoter.

Njegova smrt obžaluje vsa dobromisleča, poštena slovenska javnost in obsoja krvavo dejanje in njega izvršitelje.

Dr. Marku Natlačenemu večen hvalečen spomin, prizadetim svojcem iskreno sožalje!

dni oktobra. Neizročene obveznice bi se pozneje ne mogle več zamenjati za nove. — Premije pridelov, letem sladkorne pese, Državni urad za določanje cen in mezd je sklenil, da bodo pri elovalcem sladkorne pese, ki bodo do vseh tega 30. novembra izročili kupcem svoj pridelok, slednjim izplačevali premijo po 18 kun za vsakih 100 kg sladkorne pese.

— Predavanje nemškega strokovnjaka v Zagrebu. Hrvatska ekonomsko-komercialna visoka šola in hrvatski državni gospodarski zavod prireditelja danes, jutri in petek predavanje znane nemškega strokovnjaka za oblikovanje cen in izdatkov prof. dr. Konrada Mellerowitza.

— Gradnja modernega poslopja za hrvatsko gimnazijo v Rumi. V Rumi se je mudila te dni komisija strokovnjakov iz Zagreba in Hrvatske Mitrovice v svrhu gradnje poslopja za hrvatsko gimnazijo. Hrvatska gimnazija v Rumi doleži ni imela lastnega poslopja, temveč je bila nameščena v občinskem poslopju.

Rdeči križ poroča

V tajništvu Poizvedovalnega urada za vojne ujetnike — Buharjeva ul. 2 naj se javijo:

Žerjav Ljudmila iz Borovnice, ki je pozabila v uradu osebno izkaznico. Podobnik Marija, Bolta Ana, Škodlar Marija, Uzerbole Ignac, Gorjanc Tereza, Blas Ana, Dolenc Minka, I. Julijani, Dolničar Františka, Zalar Ivanka, Blokar Ivan, Lončarič Ivo, Bogdanovič Danica, Knez Danica, Boc Marija, Nanut Anica, roj. Friedenstein, Voković Adela, oseba, ki je pozabila v uradu usnjeno aktovko, nadalje oseba, ki je pozabila pleteno mrežo.

Sportni pregled

Ko so Angleži odločali o pravih nogometa

Poleti leta 1904. so se sestali v Parizu predstavniki sedmih držav z namenom, da osnujejo mednarodno nogometno zvezo »Federation Internationale de Football Association (FIFA)«. Do začetka sedanjih vojn se je število narodov, ki so sodelovali v tej zvezi, znatno povečalo in je zadnji letopis FIFA naštel od Albanije do Venezuele 52 zvez članov, razen njih pa še 15 nadaljnjih posredno povezanih državnih zvez.

V tej zvezi se je torej znašlo pri skupnem športnem delu 52 raznih držav. Izven zveze so ostale države zveze britanske matice: Anglija, Severna Irsko, Škotska, Wales in britanski imperij ter, kar je zanimivo, Sovjetska Rusija.

Zelo bi se pa varali, če bi mislili, da so Angleži opustili vsako mešanje v razmere nogometnega športa, ker samo niso bili člani FIFA. V delu zveze sicer niso želeli sodelovati, zato se pa niso odrekli vmešavanja v njene posle. Vmešavanje je bilo očitno prvenstveno v najvažnejših vprašanjih vsakega športa, to je v vprašanju pravil. Tu je Angležem odlično uspelo zagotoviti si za sebe neomejeno vodstvo. O pravih namreč, po katerih se je igral nogomet v državah, ki so pristopile FIFA ni odločala samo ta mednarodna nogometna zveza, temveč »International Football Board«. V tem športnem nadzornem uradu sta bila po dva predstavnika nogometnih zvez Anglije, Škotske, Walesa, Severne Irske in FIFA, 52 držav je torej dalo kot nepomembno manjšino skupno dva člana v urad za določanje pravil, v katerem je sedelo osem predstavnikov štirih zvez, ki niso bile članice FIFA.

Da bi se medtem poleg te številne nadmoči v razmerju 8:2 ne moglo zgoditi ničesar, kar bi iz katerega koli razloga ne ugažalo Angležem, so jim je posrečilo vnesti v pravila tega urada tudi naslednje določbe: Spremembe pravil igre se lahko sklenejo samo na letnem sestanku v juniju. Tako spremembo pravil lahko odobri samo večina od štirih petine navzočih predstavnikov.

To je praktično pomenilo, da so štirje angleški državne zveze odločale o pravih nogometne igre v tej svetovni zvezi, katere članice sploh niso bile.

Priloge Nemcev za nastop v Švici

Prihodno nedeljo nastopi nemška nogometna reprezentanca v Bernu proti švicarski enajstorici. Nemci se na tekmo sistematično pripravljajo, posebno, ker bi radi zabrisali neugoden vtis poraza po Švedih v Berlinu. Nemški zvezni trener Herberger je v nedeljo poljal svoje izbranice v Stuttgart, kjer so v treningu tekmi nastopili proti Stuttgarter Kickersu.

Reprezentanca je zmagala kar 7:0, vendar ni zadovoljila. Najbikljajša formacija je napad. Trener je včeraj preizkusil dva nova napadalca, in sicer Krückerberga in Vilimovskega, ki se pa nista obnesla. Krückerberga je v drugem polčasu nadomestil Adamkiewicz. Najboljša sta bila Walter in Kupfer. Walter je sam zabil 4 gole.

V moštvo Stuttgarter Kickers se je izkazal zlasti komaj 17letni Scherer. Obeta mu lepo bodočnost.

— Druga zmaga Pro Gorizije. Pro Gorizija je v nedeljo igrala na svojem igrišču prvenstveno tekmo s Trevisom. Zmagala je 3:1. Fiumana je nastopila v Triestu, kjer je izgubila proti 94. — 2:1.

— Prosenik je še vedno eden najboljših hrvatskih dirkačev. Prosenik je znan tudi našim športnim javnostim po številnih uspehih na najtežjih kolesarskih dirkah v bivši Jugoslaviji. Mož hreni v svojem »arhivu« vrtu najlepših trofejev in spominov na svoje uspehe. Letos je v splošnem nekoliko popustil in mnogi so se prerokovali zaton njegove zvezde. Da ta sodba ni utemeljena, je Prosenik pokazal prejšnjo nedeljo, ko je startal na edini letošnji dirkaški dirki v Zagrebu. V glavni dirki na 14 krogov odnošno 10,5 km je zmagal s povprečno hitrostjo 37,1 km na uro pred Šolmanom, Horvatićem, Čolevićem in Müllerjem. V dirki mesta Zagreba na 7500 m je zmagal ponovno pred Pokupcem, Horvatićem in drugim. Na tekmovalju je sodeloval tudi Slovak Müller, ki pa ni dosegel vidnejših uspehov.

— Hrvatska — Rumunija 2:2. Mednarodna nogometna tekma Hrvatska — Rumunija, ki je bila v nedeljo v Bukarešti, se je končala remi 2:2. Hrvati so poslali v Bukarešto dokaj različno moštvo od dosedanjega, v katerem je imel največ besede Gradjanski. Zastopani so bili tokrat tudi igralci Concordie in Haška. Postava je bila naslednja: Monsider — Brozović, Dubac — Pušec, Jaz-

binšek, Pleše — Cimermantič, Wölfl, Kodrnja, Ajbek.

— Evropsko prvenstvo v table-tenisu. Iz Bratislave poročajo, da bo tamkaj od 11. do 17. januarja 1943 tekmovalje za evropsko prvenstvo v table-tenisu. Organizacijo prireditve bodo prevzeli Slovaki, sodelovali pa bodo najboljši igralci table-tenisa Nemčije, Švedske, Španije, Hrvatske, Slovaške, Rumunije in Madžarske.

— Plavalni dvoboj Dunaj — Zagreb odgođen. Zagrebški »Hrvatski narod« poroča, da je bil po sporazumu med nemško in hrvatsko plavalno zvezo medmestni plavalni dvoboj med Dunajem in Zagrebom, ki bi moral biti 23. in 24. t. m. na Dunaju, iz tehničnih vzrokov odgođen. Vrtil se bo šele spomladaj leta 1943 v enem izmed pokritih dunajskih bazenov.

— Češko-moravsko nogometno prvenstvo. V nogometni ligi češko-moravskega protektorata sodelujejo letos v prvenstvenem tekmovalju naslednji klubi: Slavia, Sparta, Plzen, Kladno, Bata, Pardubice, Rakovník, Zidenice ASO (Olomouc), Prostějov, Nusle in Bohemia. Tekme prejšnje nedelje so se končale takole: Slavia je premagala moštvo Rakovníka 8:0. Njen najslavnejši napadalec Bican je sam dosegel 7 zgoditkov. Sparta je premagala Zidenice 7:2. Rezultat kaže, da je Sparta letos vendarle premagala svojo lanskoletno krizo. Przen je igra' z ASO iz Olomouca neodločeno 2:2. Kladno je premagalo Prostějova 2:1. Bata je porazil Nusle 5:1 in Pardubice Bohemio 2:0.

— Slovaško nogometno prvenstvo. V slovaškem nogometnem prvenstvu sodelujejo v ligi skupini naslednji klubi: SK Vas iz Bratislave, SK Ružomberk, AC Považska Bystrica, Armada, TTS Trenčín, Slavia iz Prešova, SK Žilina, FC Vrúdky, SK Bratislava TTS Trnava HG Simonovani in AC Svit Batizovce. Tekme prejšnje nedelje so se končale takole: SK Vas in SK Ružomberk sta se ločila z neodločenim izidom 2:2. Enako ni padla odločitev v tekmi med AC Považsko Bystrico in Armado med katerima se je tekma končala 1:1. SK Žilina je tesno premagala FC Vrúdky 3:2. SK Bratislava je porazila TTS Trnava 7:1 in HG Simonovani je odnesel poln izkupicek v tekmi z AC Svitom Batizovce, ki ga je premagal 3:2. Tekma med TTS Trenčínom in Slavijo iz Prešova se je končala 2:2.

— Odgodev sestanka v Monakovem. »La Gazzetta dello Sport« objavlja iz Berlina vest iz nemških uradnih športnih krogov, po kateri je bil sestanek evropskih športnih voditeljev, ki bi moral biti v Monakovem od 20. do 24. oktobra, odgođen. Kdaj se bo vršil, se ni znano.

— Rolando Del Bello — italijanski juniorski teniški prvak. V nedeljo se je v Milanu zaključil letošnji italijanski juniorski prvenstveni teniški turnir. V skupini moških poedincev sta se plasirala v finale Rolando Del Bello in Scribani. Zmagal je po trdi borbi Rolando Del Bello, ki je premagal Scribani v petih setih 4:6, 6:8, 7:5, 6:2, 7:5. V skupini moških dvojic sta postala prvaka Caccia in Rolando Del Bello, ki sta v odločilni igri premagala Sabbadinija in Scribanija 8:6, 8:6, 6:3.

Delitev drv v Ljubljani

Kakor smo že poročali, bodo trgovci s kurivom od mestnega preiskovalnega urada dobili posebne sezname odjemalcev, da bodo vedeli, koliko vsak upravičenec sme dobiti drv. Zato naj se trgovci s kurivom zglase do današnje sredo 14. t. m. ob 16. uri pri odseku za kurivo, Gradišče št. 2, v nekdanjih prostorih Obrtne banke, kjer bodo dobili prej omenjene sezname.

Upravičenci bodo pri onem trgovcu, komur so se naznanili, dobili naslednje količine drv: gospodinjstva, ki ima samo eno osebo, 270 kg drv; gospodinjstvo z dvema osebam 360 kg; s tremi, štirimi ali petimi osebam 450 kg; s šestimi ali sedmimi osebam 540 kg; s osmimi ali devetimi osebam 630 kg; z desetimi ali enajstimi osebam 720 kg in gospodinjstva z dvanajstimi ali več osebam 900 kg drv.

Gospodinjstva s centralno kurjavo dobe v primeri s številom oseb samo polovico prej navedene količine drv. Kdor ima plin, dobi 10% manj od celotne količine. Kdor ima centralno kurjavo in tudi plin, pa sploh nima pravice do drv.

Gospodinjstva, ki ima enega ali več podnajemnikov, dobi za dodatek še 270 kg drv, čeprav ima več podnajemnikov.

Tista gospodinjstva, ki imajo že tem množinam ustrežajoče zaloge drv, seveda ne bodo dobila drv. Kdor je naznanil manjšo zalogo drv, ta ima pravico še do razlike, da bo dopolnilna upravičena množina drv.

S temi dvema bodo gospodinjstva morala shajati prvo polovico zime do konca leta, a za čas od Novga leta pa do kraja marca bodo stranke pozneje spet dobile enako množino drv kakor za prvo polovico zime. Ljudje pa morajo pri porabi drv računati, da so ta dva darva namenjena za kuho in tudi za ogrevanje.

Odjemalci bodo dobili drva pri svojih trgovcih s kurivom že od jutrišnjega četrka 15. t. m. dalje. Da ne bo prevelikega navela, naj upravičenci k večjim trgovcem hodijo po drva tako, da se bodo upravičenci zvrstili z začetnicami A do K že ta teden, drugi pa prihodni teden. V splošnem naj se odjemalci ravnavo po razporedih, kakršne bodo določili in nabili posamezni trgovci s kurivom.

K trgovcu je treba prinesiti s seboj mesarsko knjižico.

Obnovite naročnino!

Beležnica

KOLENDAR

Dance: Sreda, 14. oktobra: Kallist I.

DANAS JE PRIREDITVE

Kino Matka: Spéca lepica

Kino Sloga: Marco Visconti — Knez Marko

Kino Union: Svet bo trepetal...

Umetniška razstava Miloša Šušteršica

»Dolenjska vas« v Obersmelovi galeriji na Gosposvetki cesti, odprta od 9. do 18.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste, Zaloška cesta 47.

Meščani so uživali velike pravice

Ko so imeli v Ljubljani prvo besedomeščani — trgovci, obrtniki in rokodelci

Ljubljana, 10. oktobra. Pojem meščani ni istoveten z današnjim pojmom o meščanih in meščanstvu. Danes je meščan v širšem smislu vsak mestni prebivalec, v ožjem smislu vsak meščan, ki se peča z meščanskim poklicem ali je sploh premožnejši. V starih časih je pa bil pojem meščan mnogo ožji, kajti meščani so bili le samostojni trgovci, obrtniki in rokodelci v mestu, ki so bili sprejeti po sklepu mestnega zastopstva med meščane. Tadašji meščani so bili manjšini med mestnim prebivalstvom, kar sprevidimo iz statističnih podatkov, vendar so imeli vso oblast v svojih rokah. Iz statističnih podatkov o številu prebivalstva v Ljubljani l. 1762 sprevidimo, da je bilo pravih meščanov tedaj le okrog 400. Četrtna jih je bila na magistratu, saj so organi mestnega sveta z županom vred šteli 101 člana. Ljubljana je tedaj štela s predmestji vred 10.047 prebivalcev, članov zadrug (sechov), ki so bili meščani, je pa bilo le 394. Iz tega sprevidimo, da so bili meščani v veliki manjšini med prebivalstvom.

Ljubosumno so varovali svoje pravice

Meščani so se zavedali svoje veljave ter moči; ljubosumno so varovali mestne svoboščine ter svoje pravice. Zato pa tudi ni bilo tako doseči meščanske časti. Nedavno smo opisali, kako je bilo s sprejemanjem v meščanstvo. Najprej so odločale zadruge, trgovske ali obrtne, kajti prebivalca so sprejeli med meščane, če si je priporil članstvo v zadrugi. V interesu zadrug je pa bilo, da je bilo čim manj članstva, da so imeli zadrugi čim več zaslužka. Isti ljudje kakor v zadrugah so odločali tudi na magistratu, zato so si nekateri zelo težko pridobili meščanstvo. Meščani pa niso le skrbno varovali svojih pravic, temveč tudi svoj ugled. Bili so samozavestni tudi pred plemstvom in drugimi stanovi, zato jim pa ni bilo vseeno, ali so varovali vsi svoj ugled ali ne. Včasih se je zgodilo, da so koga zapodili iz mesta zaradi razuzdanega življenja. Meščanstvo ni bilo le pravica, temveč tudi čast. Zato je prebivalec izgubil meščanske pravice, če je zagrešil zločin. Prav tako je izgubil meščanstvo, kdor je zapustil mesto ter vzel s seboj premoženje. Meščanstvo so izgubili tudi meščani, ki so preveč zanemarjali plačevanje davkov. Sleherni meščan je moral spoštovati stare običaje in ureditve, sicer je izgubil meščanstvo.

Meščanske pravice

Meščanske pravice so bile velike, kar smo sprevideli že doslej. Prebivalci ni mogel samostojno voditi obrtnega ali trgovskega podjetja, če ni bil sprejet med meščane. Kot meščan je lahko dosegel vse mestne časti, če je bil dovolj sposoben. Tako je lahko postal župan tudi preprost rokodelci. V 17. stoletju so dosegli mnogi meščani župansko čast. Med meščanskimi pravicami je treba tudi omeniti, da so otroci meščanov lahko uživali številne štipendije ter se šolali. To je veljalo seveda le za sirotne, kajti dekleta se tedaj niso šolala. Toda meščanske hčere so prejemale iz ustanov dote, tako da so si lahko oskrbele lepo balo. O meščanski pravici, da je obubožani meščan užival oskrbo v mestnem hospitalu ali »špitalu« smo pa pisali že posebej. Meščani so uživali še razne pravice, ki jih niso bili deležni pripadniki drugih stanov. Tako jim je mesto iz svojih oprekarn dajalo opeko za zidanje in kritje po nižnjih cenah. Meščani so lahko uporabljali tudi brezplačno mestne pašnike, kar je bilo velikega pomena v tistih časih, ko so bili številni prebivalci še živinorejci. Meščani so uživali privilegij, da so bili prosti, kakor tudi njihovi sinovi, vojaške službe, ko je bil opuščen prejšnji način vojaškega nabora. Meščan je bil podrejen le svoji gospodski in nihče drug ga ni smel soditi. O njegovih zadevah, premoženjskih in osebnih, je razsojal le magistrat, to se pravi njemu enaki prebivalci, ki so tudi najlažje razumeli njegove razmere, nagibe ter dejanja.

Mnogi so se potegovali za meščanstvo

Za ljubljansko meščanstvo so se potegovali mnogi v starih časih. To je razumljivo, kajti Ljubljana je veljala za bogato trgovsko mesto, kjer lahko kmalu obogatijo. Vedeti pa tudi moramo, da niso imela vsa mesta enakih meščanskih pravic. Nekaterim krajem so bili vladarji naklonjeni bolj, zato so jim podelili več svoboščin. V nekaterih mestih so pa bili meščani tudi premožnejši ter so si sami prizadevali, da bi si pridobili čim več svoboščin ali da bi si jih ohranili v boju z drugimi stanovi. Znanih je mnogo primerov iz zgodovinskih listin, da so se Ljubljančani znali dobro

potegovati za svoje pravice ter da niso odnehal pred plemstvom. — V Ljubljani so se naselili številni revnejši obrtniki in trgovci in nekateri med njimi so kmalu zelo obogateli. Prišli so v mesto s culicami, časom so si pa pridobili zelo veliko premoženje in nekateri celo plemstvo. Če so si meščani pridobili plemstvo, niso izgubili meščanskih pravic, a tedaj so se jim lahko odpovedali. Da so v Ljubljani trgovci v starih časih res naglo bogateli, je več dokazov. Znani so primeri, da so nekateri tuji, ki so prišli revni v Ljubljano, tako obogateli, da so zapustili mestu velike ustanove in da so sadi njihovega bogastva ostali Ljubljančani do danes (n. pr. uršulinski samostan). Vsi obogateli meščani pa seveda niso bili dobrotniki ter niso poznali hvaležnosti in ljubezni do mesta, ki jim je dalo bogastvo. Mnogi so se izseljevali, ko so obogateli in seveda so jemali s seboj tudi premoženje. Poželi so in ljubezni do mesta je bilo konec. Sade so odnašali drugam. To je bilo seveda v škodo mesta. Iz zgodovinskih podatkov je razvidno, da so se hišni lastniki v Ljubljani zelo hitro menjavali. To zlo je bilo treba zaječiti.

Odkupnina ob izselitvi iz Ljubljane

Zgodovinarji nam pripovedujejo, da je Ferdinand II. izdal ukaz o plačevanju odkupnine ob preselitvi iz Ljubljane. Po tem ukazu je bilo preseljevanje prav za prav sploh prepovedano. Kdor je postal ljubljanski meščan, je moral ostati v mestu. Vladareski odlok se je glasil, da magistrat ne sme več dovoliti nikomur preselitve iz mesta brez cesarjeve dovoljenja. Če bi se pa kdo hotel odpovedati mestnim pravicam ter preiti pod deželno gosposko, mu tega ne smejo dovoliti, ker bi bilo v škodo cesarskim (kamaralnim) dohodkom in prebivalstvu mest in trgov. Ko bi pa vendar morali pristati na izselitev meščana, mu je to pač treba dovoliti, toda prej mora priti do obravnave o njegovem premoženju. Oglasiti se morajo vsi, ki jim meščan kaj dolguje. Meščanu dovoli odhod

cesar, toda meščan mora pri preselitvi plačati od svojega premoženja vsak deset vinar (6%) v vladno blagajno. Ta davek je pobiral magistrat in ga oddajal cesarski blagajni. Se, ko bi meščan izpolnil vse te pogoje, bi se smel preseliti iz mesta, vendar pa ne pod deželno gosposko. To se pravi, da se je lahko naselil le v drugem mestu ali trgu, ki ni spadal pod deželno jurisdikcijo. Cesarjev odlok je bil izdan l. 1599. Pozneje so bili predpisi spremenjeni in mesto je pobiralo odkupnino v svoj prid. V prvi polovici 18. stoletja je mesto pobiralo naslednjo odkupnino od bivšega meščana ob izselitvi: po 2% od vsega premoženja, ako je ostal na Kranjskem, po 4%, ako se je izselil iz dežele in 6%, ako je zapustil Avstrijo. Polovica te vsote je odpadlo na državo, odnosno na davke, polovica pa v mestni prid.

Pred 150 leti v Ljubljani 358 hiš

Ko so oštevilčili ljubljanske hiše v letih 1776 in 1796, je bila Ljubljana še majhna, saj je bilo le 358 hišnih števil, medtem ko jih je danes okrog 7000. Med hiše so pa bili tedaj prištet tudi obrabni stolpi, mestna vrata in tako zvali meščanski bastion na Gradu (šance). Čeprav je bila uvedena odkupnina pri izselitvi iz mesta, vendar sprevidimo, da so se hišni lastniki v 18. stoletju še izredno hitro menjavali. Tako je v 20 letih, od l. 1776 do 1796 prešlo 210 hiš v druge roke. Znano je, koliko je plačal odkupnino Mihael A. Zois, ki je l. 1751 prešel kot plemič pod deželno gosposko, in sicer 848 goldinarjev. Omeniti jo je treba zaradi tega, ker je ena najvišjih odkupnin ob izstopu iz meščanstva. Končno naj omenimo, da so meščani morali plačevati nekakšno odkupnino tudi, ko so se preselili — na oni svet... To takso ob smrti posestnika so imenovali mrtvaški ali funtni denar; plačati jo je bilo treba, ko je posest po smrti prejšnjega lastnika prešla v druge roke. V začetku so jo plačevali le od nepremičnin.

Dve zanimivosti Amsterdama

Nizozemska prestolnica je zgrajena na pilotih — železniški promet v miniaturi

O Amsterdamu bi lahko rekli, da je mesto na koleh. Morje amsterdamskih hiš stoji namreč na pravem gozdu debelih belih zabitih v močvirnata tla. Kdor torej hoče v Amsterdamu zidati hišo, se mora najprej pobrigati za temelje. Samo del najstarejše amsterdamske ulice Varmoesstraat je zgrajen na pesčenih tleh. Se nihče ni poskušil ugotoviti, koliko debel je pod nizozemsko prestolnico. Samo o palači na zgodovinskem nasipu ve vsak prebivalec mesta pomno povedati, da so porabili zanj točno 13.659 pilotov. Potreben je bil torej cel gozdič za temelje tega gradu. Le malo kdo pa ve, da je stal ta gozč nekdo na norveških tleh.

Pilote so zabijali prej ročno. Na vrh pritrjeno težko »nakovalo« so dvigali in spuščali na pilote in jih tako polagoma zabijali v močvirnata tla. Pozneje so zamenjali te primitivne naprave z modernimi na paro. Zdaj je pa zabijanje pilotov uhitnilo. Vojna je prinesla tudi Amsterdamu občutno omejitve gradbene delavnosti.

Nizozemske železnice slove po svoji uslužnosti in pozornosti, ki jo izkazujejo potujočemu občinstvu. Ne omejujejo se samo na čim večjo udobnost, temveč smatrajo za svojo dolžnost tudi seznaniti potnike s skrivnostmi obrata. V ta namen služijo železniški upravniki tudi železniška igraonica na glavnem kolodvoru v Amsterdamu, kjer ima staro in mlado priliko ogledati si železniški promet in celo poskusiti, kako se opravlja ta ali ona železniška služba. To bi bilo nekaj za otroke! Takih igrač nikjer drugje na svetu ne pozna.

Na treh velikih mizah so zgrajene vse mogoče železniške naprave in proge, seveda primerno pomanjšane. Tu so signalni drogi, kretnice, mostovi, zastraženi in nezastraženi železniški prehodi tiri, križišča, kolodvorska poslopja, skratka vse, kar spada k pravemu železniškemu prometu. Občinstvu je vedno na razpolago strokovna moč, ki daje ljudem vsa potrebna pojasnila. Kdor se zanima za službo železnice, čuvalja, kretničarja ali strojevodje, mu takoj postrežejo z navodili in informacijami. Postavijo ga na odgovarjajoče mesto in mu tudi praktično pokažejo, kako

opravljajo železničarji svoje težko in odgovorno službo. Vse gre seveda na električni pogon. Pritisneš samo na gumb in že se premakne prvi vlak. Potem je pa treba dobro paziti, da gre vse gladko. Seveda se pripete tudi nezgode, za pritisne kdo na napačni gumb, da skoči vlak s tira ali da zavozita dva vlaka drug v drugega. Železničar človek ne more postati kar čez noč.

V to veliko izredno zanimivo igraonico pa ne prihajajo samo otroci, kakor bi človek mislil, temveč tudi odrasli, saj ne gre za navadne igrače. Tu se lahko človek nauči postavljati kretnice, zapirati železniške prelaze itd. Vse železniški promet ima pred seboj na mizi in do najmanjše podrobnosti si lahko vse ogleda. Gre torej za zelo poučno in zanimivo napravo, ki je pa obenem seveda tudi igrača, vsaj v očeh otrok.

Solčnice v Bolgariji

Bolgarski ministrski svet je s posebno uredbo postavil pridelovanje solčnic na novo podlago. Doslej je smela vsaka kmetija pridržati nekaj solčnih semen zase, drugo je pa morala prodati ravnateljstvu za žito. Po novi naredbi pa mora vsak kmetovalec v sorazmerju z zasejanim poljem oddati določeno količino solčnic ne glede na to kakšna je bila letina, ostanek mu po službi za seme, in za lastno porabo. Za prehod iz dosedanjega v novo stanje je bila odredjena zapora vseh stiskalnic olja in stiskalnice so bile zapečaten.

Bolgarski kmetovalci morajo poleg tega oddajati državi tudi določeno količino oljarske. Glavna revizijska komisija je dolžna rekvirirati pri kmetovalcih določene količine oljarske. Čim večja je kmetija, tem več oljarske mora kmetovalec oddati. Trgovinski minister bo stiskalnicam olja zopet dovolil obratovanje, ko mu bodo okrajna ravnateljstva za žito sporočila, da so vse predpisane količine oljarske zasežene. Za predelavo solčnih zrnc v olje je treba plačati v denarju in ne v blagu. Tropine je treba vrniti kmetovalcem za živinsko kr-

gaga nisem mogel misliti. Tisti tvoj smešni zbegani obraz, obraz majhne deklice, ki mi je bil tako drag, je z zmerom izginil. Nikoli več ga ne bo nazaj. Tudi to sem ubil, ko sem ti povedal o Rebeke... Izginil je v štirindvajsetih urah. Tako si se postarala...

XXII

Ko je tisti večer Frith prinesel kerriški dnevnik in ga položil na mizo, so mi naslovi na prvi strani s svojimi debelimi črkami takoj planili v oči. Maksima ni bilo spodaj, ker je bil malce bolj zgodaj kot po navadi odšel na vrh, da se preobleče. Frith se je trenutek ali kaj obotavljal, kakor da čaka moje besede; zato se mi je zdelo neumno in poniževalno molčati o dogodkih, ki so bili za vsakogar, kdor je spadal k hiši, tolikšnega pomena.

To je res mučna zadeva, Frith, sem dejala. »Da, gospa, spodaj v kuhinji nas je vse mučno pretreslo,« je stavek odvrnil.

Tako žalostno je, da se mora gospod de Winter še enkrat podvreči vsem formalnostim.

»Da, gospa. Zelo žalostno. Kdo ve, kako ga bo razburilo, ko bo moral znova ugotavljati, čigavo je truplo. Zdaj menda ne bo več dvoma, da je truplo, ki se je našlo v jadrnici, res truplo uboge gospe de Winter?«

»Na žalost ne, Frith. Nikakega dvoma ni.«

»Nam vsem se je zdelo malce čudno, da se je dala tako presenetiti v kabini. Gospa je bila vendar izkušana v pomorskih rečeh.«

»Da, Frith. Vsi, kar nas je, smo bili takih misli. A časih pride nesreča kot za nalašč... in kako se je zgodila, ne bo nikoli znano.«

»Ej, ne, gospa, presenečenje je bilo pač res hudo. Kakor da bi nas po glavi ural udarila. In tako nepričakovano, tik po veselici! Kar nekam krivično se zdi človeku, ali ne, gospa?«

»Ne, Frith.«

»Pravijo, da bo preiskava; ali res, gospa?«

»Da, Oh, veste, to je formalnost.«

»Kakopak, gospa, kakopak. In... ali bi se utegnilo zgoditi, da bi koga izmed nas zaslišali kot prič?«

»Mislim, da ne.«

»Presrečen bi bil, če bi mogel kakor koli pomagati gospe in gospe. Gospod de Winter to ve.«

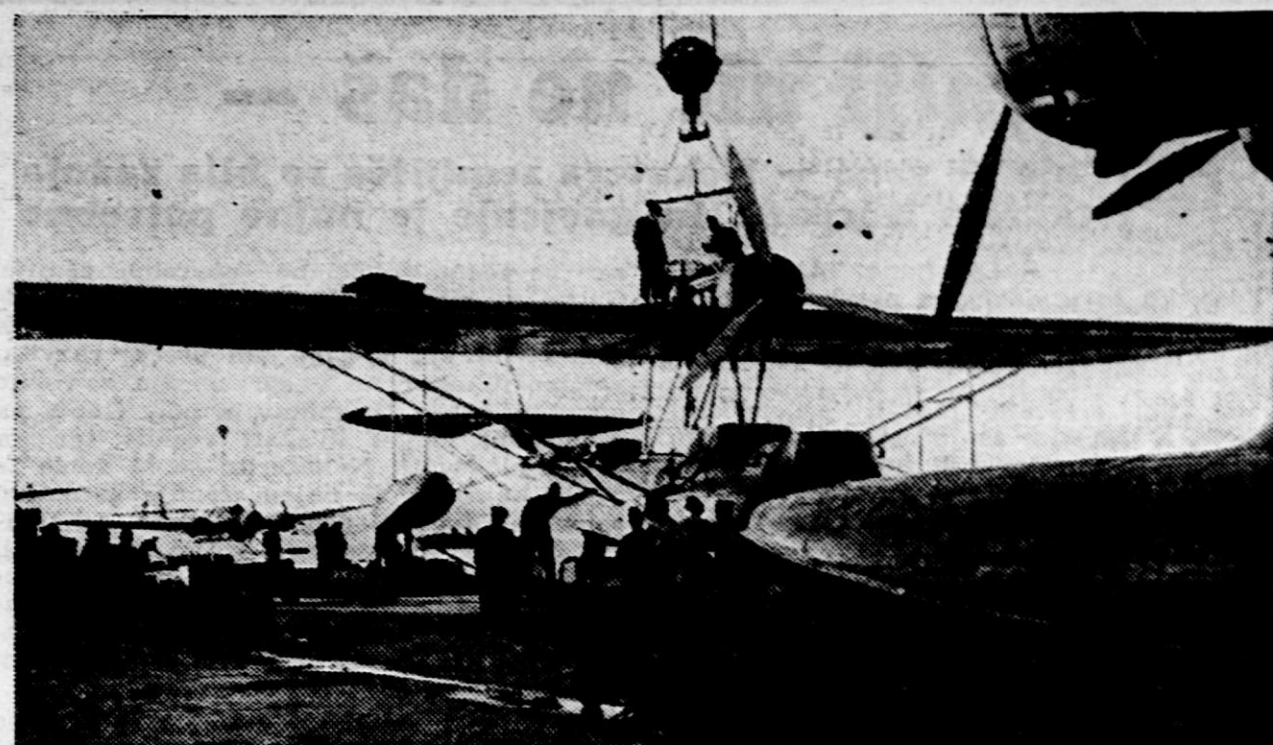
»Da, da. Seveda ve.«

V kuhinji sem rekla, naj nikar preveč ne govore o stvari, a kaj, ko je tako težko paziti nanje, zlasti pa na dekleta. Za Fritha sem seveda porok. Močno se bojim, da je ta novica gospo Danversovo hudo potrla...

»Da, Frith. To sem tudi jaz pričakovala.«

Takoj po kosilu je šla na vrh v svojo sobo in se ni več vrnila. Alisa ji je prejela nesla skodelico čaja in časniki. Pravi, da je bila vsa zmedena videti, ubožica stara.

Najbolje bo, da ostane gori, sem rekla. »Nikar naj ne vstaja in se ne ukvarja z gospodinjskimi stvarmi, ako se ne počuti dobro. Morda bi šla Alisa k nji in ji povedala... Saj lahko ta čas jaz vse na-

Pregledi opazovalnih vodnih letal v nekem našem vojnem letališču

mo. Samo, če jih kmetovalec doma ne more prarabiti, lahko z njimi plača predelavo. Stiskalnica olja pa mora v tem primeru ponuditi tropine v nakup glavnemu ravnateljstvu za žito.

Izmenjava blaga med Nemčijo in Slovaško

Sredi septembra so bila v Bratislavi pogajanja med Nemčijo in Slovaško o izmenjavi blaga. Sklenjena je bila tozadevna pogodba, ki jo je podpisal za Nemčijo ministralni direktor dr. Bergmann, za Slovaško pa opolnomočeni minister dr. Polya.

Za povzdigo slovaškega kmetijstva bo dobavljala Nemčija Slovaški dobro semensko rž, Slovaška pa Nemčiji pšenice za konzum. Nemčija bo nadalje podpirala pospeševanje slovaškega mlekarstva, dobavljala bo Slovaški umetna gnojila in plemenitno živino za povzdigo živinoreje. Slovaška je dobila s tem za svojo izvozno kalkulacijo trdno podlago. Cene slovaškega izvoznega blaga ostanejo iste kakor so bile letos v septembru. Za uvoz iz Češke in Moravske na Slovaško so bila svojčas določena izravnalna doplačila znižana od 19 na 14 odstotkov. Dosežen je bil tudi sporazum glede podjetij, ki jih financira na Slovaškem češki kapital. Nova ureditev železniških izvoznih tarif, ki jo je bila Slovaška odpravila, ostane v veljavi še do 31. oktobra. Ta čas se bodo pa vršila pogajanja med železniškimi upravami obeh držav.

Mednarodni obrtniški kongres

V Budimpešti je bil v soboto svečano odprt letonjski mednarodni obrtniški kongres. Odprl ga je v slavnostni dvorani trgovske zbornice minister za industrijo Margan. V pozdravnem govoru je naglašal važne naloge obrtništva v novi Evropi. Skupni cilj obrtnikov vseh narodov naj bo ustvariti skupno podlago za bodočnost. Ze dejstvo, da so se zbrali predstavniki obrtništva evropskih držav, navzile vojni težkocam v Budimpešti, je dokaz organizacijske moči, železne volje in zavesti, da imajo evropske obrtniške organizacije skupne cilje. Kakor je bilo treba pritegniti obrt, da pomaga kriti vojne potrebe, tako tudi po vojni noben narod ne bo mogel pogrešati obrtniških izdelkov. Madžarska vlada na vse načine podpira obrtnike.

Drugi dan je priredil minister Margan udeležencem kongresa banket, na katerem je govoril nemški delegat Thurn. Tudi ministrski predsednik Kallay je sprejel udeležence kongresa in naglašal v nagovoru na nje, da visoko ceni obrtniško delo. Vlada se dobro zaveda težkega položaja v vojaško službo poklicanih obrtnikov in bo storila vse, da se njihov položaj zboljša.

Letina oliv v Evropi

Letonjska letina oliv v Evropi je bila v splošnem zelo dobra. Olive so dobrodošle zlasti zdaj, ko marsikje primanjkuje maslač, ki je olivno olje za nje prav dobro nadomestilo. V Španiji so pridelali 400.000 ton oliv, v Grčiji 210.000, na Portugalskem 60.000, v Tunisu 550.000, v Turčiji 40.000, v Alžiru 16.000, v Maroku 9.000 in v Albaniji 4.000 ton. K temu je treba prišteti še italijansko letino, ki je tudi znatno boljša od lanske, ko so pridelali v Italiji 292.400 oliv.

Izkoriščanje teh zalog maslač bo tudi na tem polju izdatno podprlo in okrepilo

evropsko gospodarstvo. Povsod, kjer raste olivje so v polni meri izkoristili ta važni vir maslač. Tudi posledice španske državljanske vojne, ki je bila hudo prizadela enega glavnih evropskih proizvajalcev na tem polju, so skoraj že povsem odstranjene. Leta 1935/36 je pridelala Španija še 439.800 ton oliv, leta 1938/39 pa samo 320.000. Letonjska letina se je pa kot rečeno dvignila na 400.000 ton. Francija, ki je pridelovanje oliv dolga leta zanemarjala, računa s povečanjem pridelka okrog 10.000 ton.

Zakonski jarem

Bolje je biti dobro obesen, kakor slabo oženjen. (Shakespeare.) Ljubezen ljudem bolj ugaja kakor zakon. Enako je tudi roman za večino zabavnejši kakor povest. (Chamfort.) Večina zakonov se razvija nasprotno od Dantejeve »Božanske komedije«: začne se v raj, grede skozi vice in se končajo v peklu. (Heine.)

Srečnih zakonov sploh ni. So samo taki, ki človeka zadovolje. (Larochefoucauld.) Zakon je gotovo zato proglašen za svet, ker ima mnogo mučnikov. (Francoski pregovor.)

Z zakoni je kakor z gnezdi. Ptice, ki ne sede v njih, bi rade na vsak način prišle vanje, a ptice, ki v njih sede, bi rade odletele iz njih. (Montaigne.) Če greš na vojno, se prekrizaj enkrat, če si namenjen na morje, se prekrizaj dvakrat, če pa greš pred oltar, se prekrizaj trikrat. (Star pregovor.)

Štiri nove oddajne postaje

Rumunski ministrski svet je odobril na svoji seji v četrtak potrebne kredite za zgraditev štirih novih oddajnih postaj. Ena 120 kilovatna bo zgrajena blizu Bukarešte, druga 20 kilovatna v Temesvaru, tretja 60 kilovatna pa v severozapadnem delu države, četrta 50 kilovatna pa v Bukarešti.

Za smeh

KAVALIR

Ona: — Upam, da boste pozneje zopet plesali z menoj.

On: — Seveda, gospodična, nikar ne mislite, da sem prišel sem samo zato, da bi se zabaval.

V SOLI

Učitelj razlaga otrokom, da se ne smejo drug drugemu masčevati. Po tem pa vpraša Janezka:

— No, kaj bi storil ti, če bi te tovariš razžalil?

— Ne vem, ker ne poznam njegove moči.

LENI JANEZEK

— Oh, zakaj se nisi rodil vsaj pred začetkom srednjega veka, — vzdihne Janezek.

— Zakaj pa? — ga vpraša prijatelj presenečeno.

— Ker bi se moral učiti samo zgodovine starega veka, zdaj mi pa vtepaajo v glavo tudi srednji in novi vek.

V TRGOVINI

— Te rokavice vam lahko najtopleje priporočim, gospa. Elegante so in zelo trpežne. Nosili jih boste vse življenje.

— Dobro, vzamem jih.

— Ali vam smem zaviti kar dva para?

PESIMIST

— Ali je gospod urednik v uredništvu?

— vpraša pesnik, ki je prinesel na vpogled nekaj svojih stihov.

— Ne, na dopustu je.

— Ali bi hoteli morda vi vreči te pesni v koš?

D. Du Maurier:

Prva žena

Roman

»Videla boš, da pojde vse po sreči,« je rekel Maksim. »Miren sem in poln zaupanja. Si videla, kakšen je bil Julijan pri kosilu, in tudi Frank? Nobene težave ne bo pri preiskavi. Vse pojde po sreči.«

Nič nisem odgovorila. Krepko sem ga stiskala za lakat.

»Nihče ni niti za trenutek pomislil, da bi moglo biti truplo kake neznanke,« je dejal. »Znamenja, ki so na obeh, bi bila doktorju Phillipsu tudi brez moje navzočnosti zadostovala, da bi ga bil spoznal. Stvar je bila preprosta in jasna. O tem pa, kar sem storil jaz, ni niti sledu. Svinčenka se ni dotaknila kosti.«

Pisan metulj je muhasto in razposajeno frfotal okrog naju nad teraso.

»Si slišala, kaj pravita?« je Maksim nadaljeval. »Domnevaajo, da se je ujela v kajuti kakor v past. In porotniki pri preiskavi bodo enakih misli. Doktor jim bo rekel, da je bilo tako.« Obmolnil je, in jaz sem molčala z njim vred.

»Samo zaradi tebe mi je hudo,« je nadaljeval.

»Drugače se ne kesam ničesar, kar sem storil. Ko bi moral znova začeti, bi spet tako ravnal. Vest me ne peče, ker sem ustrelil Rebeke, in me ne bo pekla nikoli, nikoli ne. A ti... nikdar ne bom pozabil, kaj si pretrpela. Pri kosilu sem te gledal, na nič dru-